

Fisket kan ikke økes på verdensbasis

Göteborg: Direktør for fiskeriavdelingen i FNs matvareprogram (FAO) Jorge Csirke mener Nansen-programmet har vært et viktig bidrag til rett forvaltning i internasjonalt farvann.

– Verdens folk trenger mat. En viktig oppgave for oss er å anslå hvor mye som kan fiskes. Det tallet har i flere år ligget

rundt 95 millioner tonn, og kan ikke lenger økes. Fredag viste han hvordan verdens fiskerier har utviklet seg etter andre verdenskrig. Den gangen ble det fisket mest på den nordlige halvkulen.

Etter hvert økte fisket langt mer i sør. Det indiske hav, på kysten av Vest-Afrika og i Sør-Amerika har gått forbi nord. Et-

ter år med en bratt kurve oppover har veksten det siste tiåret flatet ut.

– Da flere fiskebestander kollapset måtte vi gå fra å utnytte fiskeressursene mest mulig til å angi hvor mye som kan fiskes, sier Csirke. Verdens land har etter hvert fått øynene opp for at havets ressurser er begrenset, og at noen arter må

bevares som mat for andre. Internasjonale avtaler er inngått på grunnlag av kartlegging forskningsskip som «Fridtjof Nansen» har foretatt.

– At den har seilt både under norsk flagg og FN-flagg har betydd mye, særlig når de har befunnet seg i konfliktområder, slår Csirke fast.

Kun villfisk

KOKK I VERDENSKLASSE:

Anne-Sophie Pic hadde fredag tatt veien fra Lyon til Göteborg for å motta Kungsfenan-prisen for fremragende maritim kokekunst.

Göteborg: - Jeg bruker bare fersk fisk, helst fra Middelhavet. Aldri oppdrettet fisk, legger den franske mesterkokken Anne-Sophie Pic til.

Fredag fikk hun Kungsfenan-prisen for framstående innsats innen maritim gastronomi, på 200.000 svenske kroner. Pic er blant verdens fremste mesterkokker. Hun er særlig kjent for retter med eksotisk fisk fra Middelhavet, som mulle og St. Petersfisk.

For ti år siden tok hun over familierestauranten La Maison Pic, som fjerde generasjon. Den ligger nær Lyon, for dem som måtte komme på de kanter.

Med henne på kjøkkenet har restauranten oppnådd tre stjerner i Guide Michelin, høgest mulig nivå. Det er en guide som viser matelskere verden over hvor de kan spise mat på toppnivå, en bok alle kokker verden over drømmer om en plass i.

I Göteborg kunne folk som jobber med fisk oppleve henne i en egen workshop, under overskriften «Fisk i stjerneklasse». Der forklarte hun måten hun går fram på for å finne de beste ingrediensene når hun lager nye retter. De er samlet i en kokebok hun har vunnet en annen svensk pris for.

Fiskaren beklager

Hvaler: Ved en feil ble innledningen til onsdagens artikkel om rekefisket i sør snudd helt, fra å handle om mengder til å bli om priser. Dermed ble saken ganske uforståelig. Innledningen skulle være: «Mens rekefisket holder seg bra i Skagerrak, både for svensker og nordmenn, er nedgangen i Nordsjøen til fortvilelse for rekefiskerne i Rogaland.»

PRIS FOR BÆREKRAFTIG FISKE: Generaldirektør Poul Engberg-Pedersen i Norad (t.v.) og direktør for Havforskningsinstituttet Tore Nepstad fikk fredag en siste finpuss av Christine Stenberg fra Kungsfenan, før de fikk prisen på 300.000 kroner av Sveriges kronprinsesse Victoria.

ALLE FOTO: GUNN HEDBERG

– Et forbilde

” Vi har stanset store og bortkastede investeringer i fiskeflåten på Sri Lanka og i Burma. Tore Strømme (HI)

Göteborg: For første gang vant et norsk prosjekt den svenske Kungsfenan-prisen for et bærekraftig fiske, en pris som vekker internasjonal oppsikt.

Gunn Hedberg
gunn.hedberg[]@fiskaren.no

Statssekretær i Fiskeridepartementet Vidar Ulriksen takket for prisen på vegne av Norge i Göteborg fredag.

– Jeg har aldri hørt om denne prisen før det norske Nansen-programmet vant den, innrømmer han overfor Fiskaren.

Et forbilde

Ekspedisjonssjef Johán Williams synes all oppmerksomheten rundt den svenske fiskeriprisen er et forbilde for norsk fiskerinæring.

– Norge har flere prisutdelinger for fisk, men de når knapt utover næringen selv.

Kungsfenan er en prestisjefylt pris både i Sverige og utenlands. Årsaken er at den favner internasjonalt.

– Det finnes få tilsvarende priser i verden, her er Sverige i

verdensklasse, sier Fiskeriverkets direktør, Axel Wenblad.

Blant prisvinnerne de fem årene Kungsfenan har eksistert er både Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) og FNs matvareorganisasjon FAO. De deler æren med to svenske rekefiskere fra Kosterfjorden og en finsk oppfinner av en selektiv tråltype i Østersjøen. Forkjempere for et bærekraftig kystfiske i India og Sri Lanka er også med i det celebre selskapet.

Nansen-programmet størst

Siden 1975 har Havforskningsinstituttet (HI) i Bergen sendt forskningsskipet «Fridtjof Nansen» ut på verdens hav for å hjelpe utviklingsland med å kartlegge egne fiskeressurser. Vidar Ulriksen er stolt over at Norge har støttet prosjektet med totalt én milliard kroner gjennom disse årene.

– Nansen-programmet er det største enkeltprogrammet Norge har hatt gjennom tide-

ne, påpeker han. Tore Strømme og Erling Bakken fra HI viste utviklingen programmet har hatt disse vel 30 årene. Det har endret seg i takt med hvordan utviklingen av verdens fiskerier etter andre verdenskrig.

Toktene til «Fridtjof Nansen» startet i Det indiske hav, før de fortsatte langs østkysten av Afrika. Deretter kom Mellom-Amerika og Sør-Amerika, før de konsentrerte seg om vestkysten av Afrika.

– Vi har funnet nye ressurser for kyststatene å fiske på. Samtidig har vi også stanset store og bortkastede investeringer i fiskeflåten på Sri Lanka og i Burma. Undersøkelsene våre viste at det var for lite fisk i farvannet til slike investeringer, påpeker Strømme.

Overvåke økosystemer

Da silda i Nordsjøen og torsken ved Grønland kollapset på 60- og 70-tallet fant man ut at det også var viktig å overvåke fiskeriene for å unngå overbeskatning. Det siste tiåret har programmet konsentrert seg om å lære opp kyststatenes egne folk. Dermed kan de ta over ansvaret for forvaltning og overvåking.

– Vår største suksess er Namibia. Erfaringene derfra viser hvor viktig det er å være i et land over lang tid. Men fisken respekterer ingen nasjonale grenser. Dermed blir det like viktig å få en region til å samarbeide om ressursene som at det enkelte land forvalter sine

KONGELIG PRIS: Kronprinsesse Victoria av Sverige delte nok en gang ut Kungsfenan til prisvinnerne, her fulgt av Axel Wenblad.

fiskerier godt. I årene som kommer er det økosystemet i verdens hav Nansen-programmet vil overvåke. Det skjer også med tanke på klimaendringene som kommer.

Ifølge Erling Bakken bruker Havforskningsinstituttet ti prosent av ressursene sine på programmet.